

---

5 Regeling van werkzaamheden

De voorzitter:

Ik stel voor, hedenavond ook te stemmen over de aangehouden motie-Ouwehand (33750-A, nr. 79) en de aangehouden motie-Smaling (34000-J, nr. 12).

Voorts stel ik voor, dinsdag a.s. te stemmen over de moties zoals ingediend bij het wetgevingsoverleg over het onderdeel Media van de begroting van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor 2015.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De voorzitter:

Ik deel mee dat ingevolge artikel 69, tweede lid, van het Reglement van Orde de volgende aangehouden moties zijn vervallen: 33930, nr. 12; 24515, nr. 272 en 29383, nr. 222.

Het woord is aan mevrouw Van Veldhoven van D66.

Mevrouw Van Veldhoven (D66):

Voorzitter. Er is al een tijd geleden een debat aangevraagd door GroenLinks over het energieakkoord. Er hebben hier al verschillende collega's gestaan die telkens hebben gevraagd om dat debat snel in te plannen. Daar was ook telkens steun voor. Gisteravond was er opnieuw aanleiding om dit opnieuw te doen. De Partij van de Arbeid vroeg toen om heropening van het WGO Energie op een punt waarvan wij van mening zijn dat dat ook prima gerelateerd zou kunnen worden aan dit debat. Ik zou dus willen verzoeken om dit debat nog voor het kerstreces in te plannen en hoop dat de collega's mij daarin willen steunen.

Mevrouw Agnes Mulder (CDA):

Als dat een extra debat vandaag kan voorkomen over het WGO Energie, dan zal het CDA dat zeker steunen. Sowieso duurde het wel heel lang met dat debat. Wij zouden het dus erg graag voor het reces willen houden.

Mevrouw Ouwehand (PvdD):

Wij steunden eerdere verzoeken van GroenLinks hiertoe. Gelet op de nieuwe feiten zullen wij ook dit verzoek, van D66, steunen.

De heer Leegte (VVD):

Volgens mij zijn er helemaal geen nieuwe feiten, maar het is verstandig om op tijd een debat te houden. Laten we dat in januari plannen. Dus ik geef geen steun om voor het kerstreces een debat over het energieakkoord te houden, maar ik ben er wel voor om het snel te doen, dus in januari.

Mevrouw Van Tongeren (GroenLinks):

Dat ik steun geef aan het inplannen van een debat dat ik al drie keer heb aangevraagd, lijkt mij vanzelfsprekend. Ik

vond het een heel goede suggestie gisteren van de PVV en D66 om zo snel mogelijk een extra debat te houden om het WGO te voorkomen. Lukt dat niet meer voor het kerstreces, dan graag in de eerste, tweede week dat we weer aan de slag zijn.

De heer Albert de Vries (PvdA):

De Partij van de Arbeid ziet de koppeling tussen het verlengde WGO en het debat over het energieakkoord niet. Wij achten dat er een zelfstandig besluit over dat WGO nodig is. Wij denken echter dat het niet meer dit jaar kan, maar laten we dan afspreken dat het zo snel mogelijk in het nieuwe jaar op de agenda komt.

De voorzitter:

Wel steun voor het debat dus, maar niet voor het kerstreces, wel na 1 januari.

Mevrouw Van Veldhoven (D66):

Ik vergat nog te zeggen dat ik dit verzoek ook mede namens de ChristenUnie doe. Ik hoor wat de collega's zeggen en ik ben blij dat ook de coalitiepartners zeggen dat het echt tijd is om dat debat in te plannen. Ik zou met u willen afspreken dat we dit in de eerste week na het kerstreces — ik zeg erbij: op een fatsoenlijk tijdstip — inplannen en dat we dan met elkaar eindelijk dit belangrijke debat kunnen gaan voeren.

De voorzitter:

Ik zal mijn best doen.

Het woord is aan de heer Omtzigt van het CDA.

De heer Omtzigt (CDA):

Voorzitter. Mijn eerste verzoek betreft de spoedige beantwoording van Kamervragen over een demonstratie die de Turkse Diyanet op 1 juni heeft georganiseerd in Almelo. Formeel betrof het een demonstratie tegen de Armeense genocide, maar daar zijn schandelijke leuzen geroepen. We hebben hier al meerdere keren gestaan om onze vragen spoedig beantwoord te krijgen. We kregen zelfs geen briefje waarin staat wat er wél aan de hand was. Ik wil die antwoorden echt voor maandag 12.00 uur hier zien, inclusief de antwoorden op de vragen aan de Turkse regering hoe en waarom zij dit zo georganiseerd heeft.

De voorzitter:

Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De voorzitter:

Mijnheer Omtzigt, u had nog een verzoek.

De heer Omtzigt (CDA):

Ja, voorzitter. In deze Kamer hebben we meerdere keren gedebatteerd over de lange arm van Ankara. De afgelopen dagen hebben we eerst een zeer heftig bericht met zeer

duidelijke beschuldigingen van de Turkse regering aan de Nederlandse regering gezien. Dat bericht staat nog altijd online, en alleen in het Turks, niet eens in het Nederlands of het Engels. De minister van Buitenlandse Zaken zegt dat hij een goed gesprek gehad heeft waarbij iets teruggenomen is, terwijl de Turkse regering helemaal niets teruggenomen heeft en dat ook beweert tegen journalisten van RTL. Wij willen graag een verslag van wat er precies gezegd en teruggenomen is. Desnoods moet de minister van Buitenlandse Zaken daartoe wederom contact opnemen met zijn Turkse collega en helder het Nederlandse standpunt verwoorden. Nadat we het verslag hebben ontvangen met wat er allemaal gebeurd is, inclusief ambassadeurs en dergelijke die op het matje geroepen zijn bij elkaar, zouden wij graag willen dat het al lang geleden aangevraagde dertigledendebat over de mogelijke toetreding van Turkije tot de EU — die is nu niet aan de orde, maar het debat erover wel — volgende week wordt ingepland. Voor die tijd willen we dus het verslag hebben.

De heer **De Graaf** (PVV):
Van harte steun voor dit verzoek.

De heer **Van Bommel** (SP):
De opheldering over wat er wel en niet is teruggenomen, wil de SP-fractie ook heel graag. Ik denk dat we die maar even moeten afwachten. Wat mij betreft kan die opheldering ook heel snel gegeven worden, omdat het gaat om gesprekken die al gevoerd zijn. Dan is er het verzoek voor het debat over de uitbreiding van de Europese Unie met Turkije. Er is gezegd dat de uitbreiding niet aan de orde is, maar dat we het debat wel kunnen voeren. Er staat op 10 december ook een debat over de uitbreiding gepland. Daar zouden we dit heel goed bij kunnen voegen. Zeker omdat de uitbreiding met Turkije niet aan de orde is, hoeven we daar ook niet heel snel over te debatteren. Misschien kunnen we dan wel meer tijd uittrekken voor dat debat.

De **voorzitter**:
Maar steunt u het verzoek van de heer Omtzigt?

De heer **Van Bommel** (SP):
Nee, we hoeven niet snel te debatteren over de uitbreiding met Turkije, die er niet komt.

Mevrouw **Maij** (PvdA):
Volgens mij heeft de minister gisteren aangegeven dat hij met zijn Turkse ambtgenoot heeft gesproken en dat hij dat binnenkort weer zal doen. Dat punt is dus al aan de orde. Het is wel goed om een brief te krijgen over wat er is besproken en wellicht over wat er in de nabije toekomst besproken zal worden. We hebben op 10 december een algemeen overleg over de uitbreiding. Dan kunnen we er goed over spreken. Dat is al snel, namelijk over anderhalve week. Het lijkt mij het beste dat we het daarbij betrekken en dat we er geen plenair debat over houden. Wel wil ik graag een brief krijgen over wat er precies is besproken.

De heer **Dijkgraaf** (SGP):
Steun voor de brief. Het lijkt mij goed om die opheldering te hebben over wat er precies wel en niet afgesproken is en hoe zich dat verhoudt met wat de Turkse regering vervolgens zelf zegt tegen journalisten. Het debat kan wat ons betreft plaatsvinden bij het AO.

De heer **Verheijen** (VVD):
Gezien de recente berichten is het denk ik goed dat het gesprek wordt voortgezet tussen de beide ministers. Ik steun dan ook het verzoek om een brief over wat daarin besproken is. Het lijkt mij goed om het AO over de uitbreiding daarvoor te gebruiken, zoals de heer Van Bommel net al zei. Dat AO vindt op 10 december plaats. Ik geef dus geen steun voor een apart debat.

De heer **Van Weyenberg** (D66):
Steun voor beide verzoeken. Bij de begrotingsbehandeling Sociale Zaken hoor ik heel veel fracties zeggen dat ze willen weten wat de Turkse overheid doet richting de Nederlandse samenleving en politiek. Er leven heel veel vragen. Daarom steun voor de brief, maar zeker ook voor het debat.

De heer **Klaver** (GroenLinks):
Steun voor het verzoek van de heer Omtzigt.

De **voorzitter**:
Voor zowel de brief als het debat, begrijp ik?

De heer **Klaver** (GroenLinks):
Volgens mij dat was het verzoek. Steun daarvoor.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Dat geldt ook voor de Partij voor de Dieren.

De **voorzitter**:
Mijnheer Omtzigt, er is wel een meerderheid voor het vragen van een brief met opheldering, maar geen meerderheid voor het houden van een dertigledendebat volgende week. Ik begrijp dat er een algemeen overleg is gepland op 10 december. Daarbij zou dit punt betrokken worden.

De heer **Omtzigt** (CDA):
Dank voor de steun voor een brief. Daar moet een duidelijk feitenrelaas in staan over wat er gebeurd is alsmede het gemeenschappelijke standpunt van zowel Turkije als Nederland, want nu communiceren ze volstrekt gescheiden. Wat het debat betreft, doe ik als Kamerlid het verzoek aan u als voorzitter om het spoedig in te plannen. Het is het tweede debat dat op de rol staat. Afgezien van het feit dat ik op 10 december niet hier kan zijn in verband met het Snowden-rapport in Straatsburg, vind ik het een ongelukkige keuze om het debat over de uitbreiding, dat gaat over onder meer Albanië, Servië en Montenegro, te belasten met een exclusief Nederlands-Turks debat. Dat debat gaat over zeven landen, waarvan Turkije er een is.

De voorzitter:

Wat betreft de eerdere opmerkingen over het plannen van debatten: ze staan op de lijst, en ik begrijp uw zorg dat het te lang duurt. Dat heeft echter te maken met de overvolle agenda. Wat betreft de brief stel ik voor om het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

De heer Omtzigt (CDA):

Ja, maar met het verzoek om ook deze brief uiterlijk maandag om 12.00 uur hier te hebben, en zo mogelijk eerder.

De heer Van Bommel (SP):

Voor de zuiverheid zeg ik toch nog het volgende. Daar waar het gaat over uitbreiding praten wij in de commissie voor Europese Zaken altijd over een hele trits aan landen en spreken we over de staat van het uitbreidingsproces, waaronder de onderhandelingen. Dat is op zich heel gewoon. Zaken die spelen in de relatie tussen Nederland en Turkije kunnen, voor zover ze nu nog niet bekend zijn, in de aanvullende brief terugkeren, maar zeker ook vandaag in het hele debat. Alle fracties kunnen dus vandaag al op hun wenken worden bediend.

De voorzitter:

Wat is uw voorstel?

De heer Van Bommel (SP):

Ik heb geen voorstel. Voor de zuiverheid scheid ik die zaken.

De voorzitter:

Dank u wel.

De heer Omtzigt (CDA):

Een kleine reactie daarop, voorzitter. Vanmiddag hebben we die informatie nog niet. Er is alleen een tweede termijn in de begrotingsbehandeling met minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het lijkt mij helder dat over dit punt, namelijk de grote diplomatieke rel die ontstaan is tussen Nederland en Turkije, op enige wijze een apart debat gevoerd moet worden. Dat is wat mijn partij voorstelt en desnoods volgende week gewoon opnieuw zal voorstellen. Daar is dit belangrijk genoeg voor.

De voorzitter:

Dank u wel. Ook dit deel van het stenogram zal ik doorgeleiden naar het kabinet. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de regeling van werkzaamheden.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.